

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

104 Bulla Pij V. contra translatos, qualiter intelligenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO XCIV.

Ex conf. 8. in Nouis, deest in antiquis.

Cum religionis approbata professio hominē inhabilem ad matrimonium reddat, & ad horas canonicas obliget, & differentiā inter nouitium, & professum constituat, consequenter contra tres *Ioannes de Deo*, qui ad nullum horum obligantur, verē religiosi non sunt, nec pro talibus habendi; cum regulares non sint omnes, quibus Papa concedit, vt sub S. August. regula viuatur.

DECISIO XCV.

Ex conf. 13. in Nouis, deest in antiquis.

Professio tacite emissa per canonicum regularem, quando canonicatum regularem accepit, ex eo quod postea beneficium renunciat non euanciscit sed habitum regularem, vt prius, deferre tenetur, nec Matrimonium contrahere potest.

DECISIO CXVI.

Ex conf. 22. in Nouis, deest in antiquis.

Professionem saltem tacitam apud Minores de obseruantiā fecisse censetur, quia Conuenualibus ad illos transeundo per annos septem continuos commoratus est, & ordines sacros suscepit. Cui licet matris necessitas corporalis præbeat istam causam, vt detur licentia manendi extra claustrum, cum habitu, vt tamen extra claustrum absque habitu maneat, & beneficium aliquod in titulum accipiat non præbet. Vnde si licentia non obuenta exeat, peccat, & si dimisso habitu celebret, irregularis efficitur.

DECISIO CXVII.

Ex conf. 23. in Nouis deest in antiquis.

Professio ante annum 16. expletum est nulla, ex Cōc. Trid. sess. 23. c. 15. de regul. nec coram Deo ratificatur ex eo, quod per quatuor annos in religione permanferit, nisi sciens illam nullam animo illam ratificandi id fecerit, vnde Matrimonium a tali contractum, coram Deo validum est, & si cōsummatum sit, a Papa dissolui nō potest. In foro tamen exteriori iudicabitur valide professus, nec audietur, si petat illam declarari nullam, nisi id corā suo Superiori, & episcopo intra quinquennium petat. Contra tamen quinquennij lapsus restituitur ex eo, quod iuris ignorantia ductus id solum petijt coram suo Superiore, qui illius petitionem reiecit, ac minoris ætatis testimonium a publico Notario factum lacerauit.

DECISIO CXVIII.

Ex conf. 38. in Nouis, deest in antiquis.

Quamuis collegium, religio, seu vniuersitas, omnibus vno dempto, sublati, in dicto vno conferuetur, si. si. cur municipium, si. quod cuiusque vniuers. & Pan. in c. 1. de elect. nu. 5. sique solus collegij iura exercere potest, & prælatum eligere, & alios ad religionem admittere, qui tamen nec religiosus est, nec prælatus illius religionis, sed solum nouitius; alterum nouitium vestire, aut ad professionem admittere nequit; vnde nec professio trium votorum, quæ sunt religionis substantia, illa profitemem religiosum efficit, nisi emittatur secundum regulam a sede Apostolica approbatam in manibus eius, qui profitemem tali religioni approbatæ incorporare potest.

DECISIO CXIX.

Ex conf. 44. in Nouis, deest in antiquis.

Professio intra annum facta, aut lectio schedulæ continentis verba a profite te profertur solita absque intentione profitemi, quamuis nulla, & irrita sit, illam tamen sic nulliter emissam approbare censetur, qui ad titulum religionis omnes ordines suscepit, & per multos annos in ea manet, & illius prælatus constituitur, nec suspensionem aliquam, aut irregularitatem per tales ordinationes incurrit, modo illas nec extra tempora, nec ante ætatem, nec absque literis dimissorijs sui prælati accipiat.

DECISIO C.

Ex conf. 57. in Nouis, deest in antiquis.

Licentia absolute a prælato concessa religioso transeundi ad aliam religionem, ad parem, vel strictiorem non autem ad laxiorem restituenda est ex S. Tho. 2. 2. q. 189. art. 8. quamuis Prælati Generalis ordinis etiā ex iusta causa licentiam transeundi ad laxiorem concedere poterit.

[Aduertendum circa consilia 63. & 88. in Nouis, quæ defunt in antiquis, auctorem contrarium esse sibi ipsi in consilijs 56. & 57. Siquidem in consilio 63. & 88. expresse docet nec Protectorem religionis, nec Generalem ordinis concedere posse facultatem transeundi ad laxiorem, sine licentia Papæ; immo consilio 88. num. 2. ait licentiā concessam a Papa transeundi ad laxiorem sine iusta causa nō valere. Quod dictum sano modo intelligi debet, scilicet, vt non valeat excusare, aut Papam concedentem, aut sic translatum a peccato. At vero in consilio 56. & 57. in Nouis contrarium docuit.]

DECISIO CI.

Ex conf. 69. & 70. in Nouis, eadem fere sunt, & defunt in antiquis.

Licentiam Monacho standi extra claustrum superioris ordinis nisi ex iusta causa se ad totū rēfus, pro quo conceditur, extendente, concedere valet. Nec in hoc differt, an is cui conceditur, sit translatus, vel proprius illius Monasterij filius professus. Iuste vero causa est recuperatio sanitatis, c. 1. de sta. reg. in 6. quia existente, superior ne dū Monachis, etiam Carthusianis, sed etiam Monialibus licentiam & extra claustrum manendi, & habitum dimittendi concedere potest, ita Conc. Trid. sess. 21. c. 5. de reg. gl. in c. si quis ex clericis, de vita & honest. cler.

DECISIO CII.

Ex conf. 83. in Nouis, deest in antiquis.

Liberatio Tutoris ab ingressuro religionem facta, si sit inter viuos, etiam si scripta in testamento, non valet, sed irritanda est, secus si sit pars testamenti nō habens effectum nisi secuta morte testatoris; cum Conciliū non vltimas voluntates, sed solum obligationes, & renunciationes inter viuos, vique ab initio irritat censetur, ex Conc. Trid. sess. 23. de reg. c. 16.

DECISIO CIII.

Ex conf. 87. in Nouis, deest in antiquis.

Cum professio ex vtraque parte obligatoria esse debeat, & contra religionis statum eam irritans facta, nulla sit; consequenter qui de genere Iudeorum descendit, & contra statum religionis ei nouum factum professio, & contra statum religionis ei nouum factum professio, vt nulla esset professio, si de tali genere descenderet, & interrogatus negat se de tali genere descendere, ob quam negationem ad prohibendum admittitur, ad quod, si veritatem confessus esset, admissus minime fuisset, vere religiosus non est, eumque Prælati ad instantiam legitimæ partis, accusatoris, vel denunciatoris, vel ex officio per viam inquisitionis allegatis, & probatis necessarijs per sententiam legitimam expellere potest, sique expulsus in vtroque foro liber est.

[Annotandum, quod licet hoc consilium quoad verba defuit in antiquis, in effectū tamen & re ipsa idem est cum consilio 5. in antiquis, & cum 26. in Nouis.]

DECISIO CIV.

Ex conf. 88. in Nouis, deest in antiquis.

Bvlla Pij V. 91. in ordine, incip. Quæcunque, in qua statuitur, vt fratres alterius ordinis, & religionis, ab illa religione recipi, aut retineri non possint, sed ad proprios ordines remitti debeant; cum solum intelligatur de translatis virtute facultatum, & privilegiorum particularium a sede Apostolica concessorum speciatim contra ius cōe aliquibus monasterijs, vel religionibus, vt Apostatas, vel aliquos alios, a tali religionē accipere possent, consequenter Carmelit. sine licentiā Papæ ad ordinē Frat. Minorū, cū

G

licentia

licentia sui superioris translatus, ad suum praesinum ordinem redire non tenetur; eo quod sic translatus, non virtute alicuius privilegij, aut facultatis specialis, sed virtute iuris communis canonici, quo licet omnibus cum superioris sui licentia de religione laxiore ad strictiorem, c. licet, de reg. (qualis est Carmelitanorum respectu Minorum) transisse censetur.

[Notandum, consilium 89. in Novis, deest in antiquis, quia tamen sensu non differt a consilio in antiquis brevitate causa omittitur.]

DECISIO CV.

Ex cons. 90. in Novis, deest in antiquis.

105 **Q**uamvis olim Monachi nullum suffragium, aut vocem in capitulo haberent, sed totum regimen ad Abbatem, seu Praetatum pertinebat; c. nullam, 18. q. 2. hodie tamen Abbates, seu Praetati cum consensu sui conventus regere tenentur.

TITVLVS XXIV.

De Mendicantibus.

SUMMARIUM.

1 **E**leemosinam Pauper pro certo paupere petens, & sibi retinens, bis peccat, secus si pro paupere in genere.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 4. de crimine falsi.

1 **E**leemosinam pauper pro certo aliquo paupere petens, & sibi retinens, bis peccat mentiendo, & rem alteri deo itam retinendo; nec absolui potest, nisi restituat; secus autem si pro paupere verbo generali eam peteret, & acciperet, cuius appellatione ipsa petens quoque contineretur, sic enim petendo, nec sibi retinendo peccaret. Arg. cap. ne quis, 2. q. 2. art. 2.

TITVLVS XXV.

De conuersione coniugatorum.

SUMMARIUM.

- 1 **M**atrimonium ratum, & non consummatum, per religionis ingressum dissoluitur.
- 2 **B**igamus est, qui matrimonium cum corrupta contrahit, & consummat.
- 3 **C**oniuix religionem profitens sine alterius consensu, nisi ab ea repetatur, in ea manere debet.
- 4 **C**oniuix religionem professus, si a coniuge reuocetur, ea mortua, aliam ducendo peccat, sed valet contractus.
- 5 **C**oniuix, adulterante coniuge, sine illius consensu, religionem ingredi, & profiteri, aut sacro ordine initiari valet.
- 6 **I**rregularis quamvis celebrando peccet, nouam tamen irregularitatem non contrahit.
- 7 **C**onjugatus propter notorium vxoris adulterium, ea inuita, religionem ingredi valet.
- 8 **C**onjugatus, aut, & quando de licentia vxoris ordinari poterit.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 2.

1 **R**eligio militum sanctis Ioannis Hierosolymitani cum vera religio sit, eamque profitentes tria vota substantialia religionis emittunt in manibus potentis eos religioni incorporare, ita Pan. in rub. de regul. consequenter matrimonium ratum, & consummatum contrahens illud per ingressum & professionem solennem religionis illius dirimere, & dissoluere potest, v. ait Conc. Trid. sess. 24. can. 6. de matr.

DECISIO II.

Ex cons. 2. alias 8.

2 **C**ontrahens matrimonium cum corrupta, illudque consummans, Bigamus efficitur, & irregularis, c. si quis viduam, d. 24. & toto tit. de Big. qui licet ob adulterium vxoris postea commissum religionem ingredi, & profiteri valide possit, cap. Agarofa. 27. q. 2. & Nau. in Man. c. 22. nu. 21. ad omnes tamen non hic ex Papa dispensatio ne ascendere valet, nec superiores ordinis per privilegia illis concessa dispensandi super irregularitatibus cum fratribus suis, ante, vel post ingressum monasterij contractis cum illo quoad hoc dispensate queant; eo quod excipitur semper irregularitas ex homicidio voluntario proueniens, & Bigamia, nisi id expresse in privilegijs eorum exprimat.

DECISIO III.

Ex cons. 3. alias 6.

3 **C**onjugatus absens in longinquam regionem, & fido postea testamento se mortuum fingens, si vxor illi vere mortuum esse credens, monasterium intrat, & solemniter professionem emittit, eam tamen non emissura, nisi mortuum maritum crederet, qui tamen postea superviuere probatur, licet vxor sic ingressa monasterium a marito illam repetentē educi possit; placet de conuersione coniug. ipsa tamen sponte sua nec ad seculum redire, nec maritum approbantem suam professionem repetere potest, c. consuluit, de voto, nisi incontinenter viueret, & episcopus ex officio suo iuberet, vt simul cohabitarent; c. cōsis c. vxoratus de conuers. coniug. eo quod votum iuste emissum ex eo quod in illis credidit maritum mortuum, seruandum est, c. magna, de voto, & votum continentiae coniugis, sine consensu alterius, quoad vouentis praedictum, licet non ad coniugis alterius praedictum valet, ita Gl. in d. c. vxoratus, vnde nec sic vouens debet petere potest, quamuis reddere teneatur, d. c. placet. & potest vir in proposito euenire, & ipse etiam religionem profiteri.

DECISIO IV.

Ex cons. 4. alias 9.

4 **Q**ui inuita vxore intrat, & profiteretur solemniter aliquam religionem approbatam, & postea repetitus ab vxore, cum ea matrimonialiter viuit, licet ea mortua aliam ducendo peccat, matrimonium tamen sic contractum valet; Quia votum illud professionis inuita vxore factum, licet non valuisse solemne quoad praedictum vxoris suae, quae in matrimonium potestatem habuit, neque quoad obligandum eum religioni ex Panor. in c. quidam intrauit de conuers. coniug. valuit tamen tamquam votum simplex, votique simplicis continentiae tantum virtutem habuit; ex Syl. ver. diuortium q. 16. & Sot. 4. d. 27. q. 1. artic. 4. vouens autem castitatem, vel religionem voto simplici, quamuis matrimonium sine dispensatione contrahendo peccet, contractum tamen tenet. c. Rufinus, qui cleric. vel monac.

DECISIO V.

Ex cons. 5. alias 14.

5 **C**onjugatus de licentia coniugis suae promittentis, & iuratis se castitatem perpetuam seruaturum, & intraturum religionem per instrumentum publicum, qui tamen postea religionem intrare nolit, sed vitam inhonestam, & adulteram agit, licet religionem ingredi, & profiteri, aut in seculo manens, sine alio vxoris suae consensu presbyterio ordinari potest, ita vt ab episcopo, vel aliquo alio ad eam redire, vel ab officio suo suspendi nequeat. Quia licet coniux regulariter ad sacros ordines promoueri non possit, c. cū sit, de conuers. coniug. aut religionem ingredi, nisi ipsa quoque eam ingrediatur, maxime si sit uicinis, & de fornicatione suspecta; ad Apostolica n. tit. eo. si tamen de consensu vxoris promittentis, & iurantis seruare continentiam, & intrare religionem ordinetur, aut profiteatur ordinatio, aut professio facta valet, & ordine accepto viuit, & in religione manere tenetur, adeo vt vxor ipsa, q. cōsistat,